

ANY XXX

Puigcerdà, 21 Abril del 1935

Número 1395

CERETANIA

PERIODIC QUINZENAL
Defensor dels interessos
:: de CERDANYA ::

Preus de Subscripció. 8 pessetes l'any Trimestre, 2 pessetes Número sol: 40 cèntims

DE LA QUINZENA

Al marge del 10 i del 14 d'Abril

Han passat les dues dates commemoratives l'idealisme de les quals és idèntic, si bé des del punt de vista local canvia d'interpretació, doncs, amb la primera, ens recordem dels fills de la Vila que varen vendre cara la seva vida, defensant la llar baix l'estel de la Llibertat i, la segona, el veure plasmat l'ideal sense lluita arreu d'Espanya.

Una és un inel·ludible deure local, i l'altra té la obligació del sentiment liberal i fins d'acatar la el qui no la sent.

Aquest any, després de 62 del 10 d'Abril i de 4 de la proclamació de la República, hem contemplat l'espectacle més desolador que ens podíem imaginar en aquestes diades. Les festes s'han malaurat per culpa de tots, i més dels liberals que tenien obligació de celebrar-les. Ambdues varen ésser protocolàries. Hi van assistir els organitzadors de plantilla i altres "bona fe" que varen cumplir el seu deure. Del buid de dos festes commemoratives i essencialment democràtiques, se'n ha fet una arma política.

Tot mereix una història i cal donar-la per a justificar els fets.

Per les circumstàncies excepcionals que atravessem, s'havia parlat de la proibició de la manifestació del 10 d'Abril. Ciutadans liberals i bons fills de la Vila, demanaren que no es trenqués la tradició, doncs, es ben patent que des de 1873, i amb períodes tan excepc-

cionals com aquest, la festa sempre s'ha fet i l'"Himne d'en Riego" s'ha tocat pels carrers. Finalment es feu la manifestació. Però, als actes no hi assistiren els liberals (?) peticionaris, societats significades i fins els que, per saber d'on venia el tret, no tinguéren ni tan sols el valor de fer costat als seus.

Pel 14, el buid ciutadà, fou total. Ni es recordà que després de la manifestació hi havia la festa de l'Arbre; de centenars d'infants la major part fills d'ells mateixos, als que no volguéren acompanyar en aquest moment d'optimisme infantil i de cultura.

I tot, perquè? Per apassionament per un liberalisme que no s'enten, puix aquest ha fet renegar als fills, nets i vi-latans tots, als seus heròics avant passats que justificaren plenament llur ideal vessant la seva sang, el qual és la prova evident de la seva convicció i coratge.

No ho comprenem... Que perquè hi ha un ajuntament de dretes?... Creiem que si. Ara bé; nosaltres, del nostre record, sempre hem vist la mateixa organització L'Ajuntament, s'hagi ensopegat de dreta o d'esquerra, ha fet sempre el mateix programa i sabem que un Alcalde carlí, perquè la diada del 10 d'Abril coïncidia amb el dijous sant, va volquer posar entrebancs per a la celebració, però no li restà més remei que doblegar-se davant del sentiment ciutadà.

I ara, per a protestar del triomf de les dretes a Casa de la Vila, les quals amb unes eleccions sinceres guanyaren la hegemonia municipal per manca de sentit polític de les esquerres, aquestes fan el rapatani fins a donar el trist espectacle de negar el seu concurs per a honorar públicament als seus propis i rememorar una diada històrica?

Això és democràcia? Això és demagogia. La política és una pilota que cau i l'agafa qui és més llest. S'ha de saber perdre i el millor és prendre lliçó dels fets i reconèixer els errors modificant la conducta per a l'esdevenir. Sinceritat i fets calen i no jocs de tractant que repercuten, com ara, amb befa als propis ideals.

Tota política que porta per base un orgull d'idea o de classe, negant fins el pensar dels altres, es gasta i cau tota sola molt aviat.

O sinó que cadascú examini la història dels pobles fins avui.

D. M.

NOTICIARI

AVIACIO.—Tenim notícia de que s'està preparant una important volta aèria en la qual prendrien part nombrosos avions civils i militars; el camp d'aviació de Cerdanya seria comptat com a una de les etapes d'aquesta volta.

Tan aviat com tinguem detalls concrets ens en ocuparem extensament.

MILLORA.—Es troba força millo rat de la greu malaltia que l'ha tingut allitat durant llarg temps, el nostre bon amic i company l'advocat senyor Alexandre Bulari i Rialp.

No cal dir com ho celebrem boi desitjant-li un complet restabliment a fi de poguer lo tenir de nou entre nosaltres.

CARAMELLES. — Han sortit en guany dues colles a cantar les tradicionals caramelles. La societat coral «La Sardana» i el chor infantil del «Foment Cultural de Cerdanya». Totes dos han estat molt aplaudides i esperem que hauran fet bones col·leccions.

Ara que, a ésser sincers, hem de dir que el chor infantil és el que s'emporta les majors simpaties.

VISITA. — Ha estat uns dies entre nosaltres el director dels Serveis de Turisme de la Generalitat, senyor Armengou.

Esperem i ho desitgem de debò que l'estada a Cerdanya li haurà estat plaent.

ES VEN una conejuda i acreditada
Fàbrica de Pastes per a Sopa.
RAÓ: en aquesta Impremta

GESTIONS DELS DIPUTATS SENYORS BADIA I ESTELRICH. — Ens comunica el Casal Cerdà Autonomista haver rebut dels diputats a Corts per Lliga Catalana, Srs. Estelrich i Badia, unes cartes que els hi ha dirigit el Ministre d'Obres Públiques, participant-los-hi haver pogut atendre les seves gestions a favor de l'asfaltament de les carreteres d'accés a Puigcerdà i ramal de Llívia, havent concedit a aital fi la quantitat de 50.000 ptes. No cal dir com ens plau publicar aquesta notícia i l'origen de la mateixa, malgrat haver-la ja dona-

da en un número anterior, a l'ensens que remerciem als diputats esmentats, bons amics particulars nostres, per la seva gestions per a obtenir aquesta millora d'indubtable interès per a Puigcerdà.

HOTELLERIE CÉRDANE

el màxim confort
dins d'un ambient
cerdà

Vidua SALVAT
Bourg-Madame

DEFUNCIO. — A l'edat de 15 anys i després de llarga malaltia, ha mort a Barcelona la senyoreta Maria del Carme de Rivera i Forasté, filla del nostre volgut amic el senyor en Marian de Rivera.

Rebin els afligits pares, germans i demés familiars, l'expressió sincera del nostre condol.

Per a llogar Casa ben situada
pròpia per a hotel
R A O : Carrer d'Espanya, 2

REPARACIO. — Per a procedir al seu enquitranat, s'està reparant l'affermat de la carretera de Llívia en el troc de l'Avinguda de la República al pont de Llívia.

Ja hi convenia.

FABRICA D'ARTICLES DE PASSAMANERIA
I TEIXITS DE PUNT NOVETAT

VENTURA & COT Ltda.

Lincoln, 15 (S. G.)

Teléfon, 72233

BARCELONA

(Vende exclusivament a l'ençòr)

De l'exposició Pere Borrell a Barcelona

D'un diari de Barcelona reproduïm la crítica que segueix:

«Seguint la directriu del seu pare i, com ell, enamorat de la Cerdanya i del Pirineu Català, recerca els bells recons que millor pugui adaptar-se a la visió peculiar de l'artista. Però aquesta vegada Pere Borrell no s'ha acontentat solament amb el característic de la seva manera, sinó que ha buscat una nova emoció de llum i de color, en el quadro «Cases de dalt» i que ha resolt en una rica gamma d'ocres i grisos en clara tonalitat, produint un conjunt d'armonia i simplicitat que fa d'aquesta obra la més destacada i la més notable de les que ha produït el celebrat artista.

Aquest canvi brusc de la seva manera d'ésser, d'expressió i color, ens denota les possibilitats de l'artista en quant a mèrits de la seva visió, quan el pintor l'enriqueix amb una nova emoció. Tan plena de característiques diverses, de forma i de color i molt especialment d'interpretació factual. Una major armonia, una menor estridència, determina aquesta vegada la noble cura de l'artista en ajustar-se al natural i extreure la emoció i la llum. «Cala de Sant Elm», la seva composició, l'habilitat en enquadurar-lo, les matitzacions i les transparències, riques i justes, la relació de valors, li ha produït el resultat difícil de l'expressió del natural: la llum. Potencialitat de llum que obté el grau màxim de verisme i emoció.

Mereix menció a part també «Matí d'octubre», per la bellesa del tema aconseguit amb una notable senzillesa.

Pere Borrell aconsegueix aquesta vegada un avenc en refinament de visió i de color. Ha corregit certes dureses de les seves obres anteriors i això li ha produït una conjuntació i armonia que determina i defineix tot el formalisme de la seva obra.»

Per a l'Agricultura

El Govern espanyol acaba de votar la concessió d'un crèdit de 25.000.000 de pessetes per a l'Agricultura.

Poden participar d'aquest crèdit tots els Sindicats legalment constituïts, mitjançant el pagamento de l'ínfim interès d'un 3 per cent.

Creiem arribada l'hora de que la nostra Cambra Agrícola sortis del seu ensopiment i, aprofitant aquesta avinentesa, pensés en realitzar l'obra que és tan necessària a Cerdanya.

Gairebé a totes les comarques hi veiem escampats cellers, cooperatives i caixes rurals amb bonics edificis que honren els seus creadors. A Cerdanya, en canvi, confrada on es fa absolutament imprescindible la unió de tots els agricultors amb el fi de millorar llur economia, no hi veiem més que individualisme, desconfiança i un caràcter bon xic insociable.

Caldria que la pagesia de Cerdanya ens seguis en les nostres il·lusions i ens accompanyés a visitar un bell edifici que podria estar situat en una de les principals avingudes de la població. Amablement ens acompanya el director o encarregat del casal donant-nos tota mena d'explicacions. Ens trobem en un gran i ben aïrejat soterrani destinat a dipòsit de mercaderies, amb el corresponent puja-càrregues; passem a la planta baixa, dividida per seccions, curulla de gèneres. Es un va-i-vé continuat amb el tràfec de carretes i camions, carregant uns, descarregant els altres. L'agricultor hi troba tot el què li cal: llavors, adobs, vins, .. en qualitats i preus immillorables...

Pugem al primer pis; hi ha instal·lats el Sindicat i les seves filials mutualitat d'incendis, d'accidents, caixa rural amb les seves oficines respectives, on l'associat pot aconsellar-se, aclarir els seus dubtes i resoldre els seus problemes...

Malauradament, tot això, no és més que un somni. Però, un somni de ben fàcil realització, si cada ú volgués posar hi un xic de bona voluntat; i aquesta seria ben pagada amb els beneficis que reportaria a Cerdanya el Sindicat que voldríem veure ja en camí de realització.

VILA

VIDA MUNICIPAL

Sessió de l'Ajuntament del dia 16 del corrent, sota la presidència de l'Alcalde, senyor Ramon Cosp.

Es llegida l'acta de la sessió anterior i s'aprova.

Es dóna compte de la nota de jorns dels obrers eventuals. Després d'examinada pel regidor de torn, que-

da aprovada acordant-se el pagament de la quantitat de 1513'30 pessetes a que ascendeix.

Es dóna compte també de la recaptació de «fielato» durant el passat mes de març, que és de 4106'52 ptes.

Es llegeix un escrit del veí Domènec Lluís demanant tubs per a tapar

De l'Hospital

Els Administradors de l'Hospital ens pregunten la publicació de la nota que a continuació es detalla, la qual els hi ha estat entregada per la Colònia estiuena, producte de la subscripció que tingué lloc l'estiu prop-pasat a benefici de l'establiment.

No és solament amb el fi de donar compte de l'inversió de la quantitat recaptada a tots els que hi contribuiren, sinó també per a manifestar-los-hi lagraïment de la seva generositat envers el nostre benèfic establiment.

Import de la recaptació Ptes. 3935'00.

Adquisició de material :

Una enceradora mecànica Electro-Lux	Ptes. 500
Dues butaques per a invàlids a J. Torres	» 1000
Linoleums (banys i sala cirurgia) Rossich	» 246'50
Jornal, viatge i plaçament linoleums	» 27'45
Tires metal·líquies i 24 rosques, Domenech	» 40'00
Un pot cera per a parquet, Castells	» 12'00
Els transports foren efectuats gratuitament pel recader Martí Cerdà	» 0000'00
Despeses	» 1825'95
Recaptació	» 3935'00
Resien	» 2109'05

destinades a obres i millores que la Junta de l'Hospital té en projecte de realització.

La mateixa Junta es complau també en fer públic el seu agraïment a la bondadosa família que ha iniciat i costejat les obres i ornamentació de la capella que l'han millorat i embellit considerablement.

Estampes per a Primera Comunió

En trobareu de tots preus
en aquesta Impremta

un rec. Després de breu discussió és desestimada la demanda.

Es concedeix:

Permís a Jaume Torruella per a la construcció de dos xalets a la Urbanització Deulofeu, i mitja pluma d'aigua potable per a les dites edificacions.

També mitja pluma d'aigua al veí Antoni Mentruit, per a ús de l'efici de la seva propietat en el carrer d'Espanya.

Permis a l'Energia Elèctrica de Catalunya per a canviar uns pals del troç de carretera del convent de clausura.

S'acorda deixar el local del segon pis de l'antic «cuartel» a la Societat Coral «La Sardana» la qual no podrà fer-ne ús que per a fins culturals sense caire polític de cap mena.

Es procedeix a l'aprovació de diverses factures.

Trobant-se vacant el càrrec de regater de la sèquia, s'acorda nomenar-ne interimament a Jacint Vidal i Barnés que deurà també atendre altres serveis municipals.

S'acorda procedir a l'anunci de la subhasta d'obres a realitzar a la Casa de la Vila i a l'Avinguda Garcia Hernández, i per a la construcció del nou escorxador dels porcs.

I no havent-hi altres assumptes a tractar s'aixeca la sessió.

FESTIVAL INFANTIL

La tarda del dia 10 d'Abril tingué lloc en el Teatre Cerdà una bonica festa infantil a càrrec dels alumnes de les Escoles Nacionals, consistent en una vetllada teatral que començà amb la recitació de inspirades poesies, fragments de literatura, i el bonic monòleg d'Ignasi Iglesies «La formigüeta» que fou molt ben dit per la nena Amèlia González.

Després es representà el conte en dos actes de Jacint Benavente «El príncipe que todo lo aprendió en los libros». Tots els intèrprets meresqueren els aplaudiments del públic que omplia el teatre.

El que fou sobretot aplaudit fou la cançó rítmica del mestre J. Llongueres «Fila filosa» doncs la interpretació i execució fou impecable en tots conceptes.

Finalitzà la vetllada amb la representació del jocet còmic en un acte «L'ànima en pena» que provocà les més franques riallades del públic que ovacionà els intèrprets.

Com ja ho deiem en la nostra darrera edició la recaptació de l'entrada a la vetllada serà destinada a organitzar una excursió cultural de final de curs per als alumnes de l'Escola.

El públic que, com deiem més amunt, omplia el local, sortí ben satisfet de la simpàtica festa i és de desitjar que no serà la darrera que veurem.

Abans d'acabar aquesta petita ressenya ens cal felicitar als organitzadors, els professors i professores de les nostres Escoles Nacionals, els quals posaren tot llur esforç a fi de que la festa fos un èxit com veritablement ho fou.

CARAMELLES

del Chor Infantil
del Foment Cultural de Cerdanya

Quin encís té la Cerdanya
amb sos prats encatifats!
és la perla de muntanya
de colors més variats.

Si de dia és admirada
pel puríssim blau del cel
quan arriba la vesprada
flors li tiren els estels.

Les rufaques són passades
i les fades de les neus
han quedat com encantades
en els cims dels Pireneus.

I la prada és una toia
de flors belles i verdor
i llueix com una joia
la rosada en cada flor.

Per vernedes i bardisses
salta i canta el russinyol
i orenetes movedisses
creuen l'aire amb lleuger vol.
Papellons d'ales daurades
van seguint amb vol gentil
les catifes embaumades
respirant perfums d'abril.

Remoreja una sonata
rierol enjogassat;
sempbla una cinta de plata
que serpenteja pel prat.

Tot celebra amb fe joiosa
desbordant felicitat
la diada esplendorosa
de Jesús ressucitat.

De la Pasqua l'alegria
els infants van escampant
tot cantant la melodia
als veïns van alegrant.

Puigcerdà, Pasqua 1935.

El nostre arbrat

Diumenge passat, diada del 14 d'Abril es celebrà la bella Festa de l'Arbre —criatures i arbres, què més voleu?— simpàtica festa que a casa nostra fou restaurada amb l'adveniment de la República després d'un llarg eclipsi de més de 25 anys; aleshores tenia lloc en la diada de l'onze d'Abril i els gastos—comprendent els berenars dels centenars de criatures—corrien a càrrec del patrici Clausolles, perdent-se la festa quan aquest morí.

Enguany s'han plantat els arbres en la projectada Avinguda de Sant Marc, que amb aquesta plantació ha començat de quedar estructurada, puix que encara no s'havia fet res en ella.

Pocs arbres més ha plantat el nostre Municipi en l'actual primavera; n'ha refet alguns al Parc, ha posat unes truenes i mitja dotzena de plansons a l'entrada de la Vila, enfront de la cruïlla que forma l'entrada i sortida, els quals poden servir potser per a dissimular el campament de porcs que hi ha establert a ciència i paciència de les autoritats; i parem de comptar.

Observem amb pena que no s'ha plantat un sol arbre en cap dels diferents passejos i camins oberts en l'Urbanització Deulofeu. Tampoc no s'ha aprofitat —que sapiguem nosaltres— l'avinentesa de trobar-se actualment al front de la Jefatura d'Obres Públiques de Girona un home bon xic més comprensiu que l'anterior—el per nosaltres nefast, senyor Moreno—per a lograr l'autorització, denegada a més d'un Ajuntament anterior, per a plantar arbres al llarg de la carretera anant del casc de la població fins a l'estació, i que amb el temps convertiria aquesta en un bell passeig acollidor, petició que podia ampliar-se pel tres de carretera anant des del camí de la Guingueta fins el Pont de Llívia.

Es absolutament precis que no descidem el nostre arbrat.

PROFESSEUR DE FRANÇAIS

Progreso, 4 - 2.º

PUIGCERDA

PONENCIA

que el Foment del Turisme del Pirineu Català presenta a l'Assemblea de Sindicats de Turisme que tingüé lloc a Madrid els dies 7, 8 i 9 del corrent mes:

Necesidad del Circuito Pirináico de Andorra

Enclavadas en el corazón de los Pirineos hay unas cuantas comarcas por las que pasa la raya fronteriza con Francia que, por su situación geográfica, clima, altitud, panoramas y por ser puerta de comunicación entre dos países, son regiones eminentemente turísticas.

La principal, entre todas ellas, es el alto Valle de Cerdanya, que, lindante con Francia y con la República de Andorra, es nudo convergente de todas las comunicaciones del Mediodía francés con el Nordeste español. A la Villa de Puigcerdá, su capital, van a parar las carreteras nacionales francesas número 20 (llamada también «Route d'Espagne», por ser el camino directo de París a Barcelona, por Toulouse), la número 116, de Perpiñan a la frontera, y la número 118, de Carcassonne a Mont-Louis y Font-Romeu; carreteras todas que enlazan a Puigcerdá con las nacionales españolas de la Frontera a Lérida Zaragoza y Madrid y de la Frontera a Barcelona y Valencia.

También pasa por la Cerdanya, por el punto fronterizo Puigcerdá-Bourg-Madame, la llamada «Route des Pyrénées», que saliendo de Cerbère va hasta Biarritz, esto es, del Mediterráneo al Atlántico, constituyendo el más importante y renombrado circuito turístico de montaña de Europa. Así mismo está situada en la Cerdanya la estación Internacional de los dos ferrocarriles transpirináicos Toulouse-Puigcerdá-Barcelona y Perpiñan-Puigcerdá-Barcelona, ferrocarriles eléctricos los dos, que merecen especiales atenciones por parte de nuestros vecinos, por cuanto tienen establecido un servicio de expresos París-Puigcerdá con coches-camas de primera y segunda clases.

No hay que ponderar la enorme importancia turística que con los años han llegado a adquirir los Pirineos franceses gracias a los esfuerzos mancomunados de los Poderes públicos y Entidades turísticas francesas. No hay ocasión que dejen de aprovechar en cuanto pueda servir para incrementar su turismo. Ahora mismo, aprovechando la inauguración de la carretera que ha cortado la incomunicación hasta ahora existente y que une directamente la República de Andorra con Francia y con su red de comunicaciones comunicación que hasta ahora tenía que efectuarse forzosamente por territorio español y a través de carreteras españolas, por la frontera de Puigcerdá-Cerdanya, se ha anunciado que a partir de este verano se establecerán unas comunicaciones re-

gulares y directas de auto-transportes de turismo desde los centros franceses de Font-Romeu y Ax-les-Thermes a Andorra. También, que la «Route des Pyrénées» añadirá una etapa más a su recorrido, entrando directamente y haciendo Andorra punto de parada.

Simplemente, esto quiere decir que España dejará de aprovecharse de la corriente de turismo internacional que, atravesando parte de nuestro territorio nacional, esto es, entrando en España, iba a Andorra atraída por la curiosidad de ser este el Estado independiente más pequeño del mundo y por lo pintoresco de sus costumbres y régimen patriarcal. Cosa lamentable no sólo por el perjuicio que ésto reportará a nuestro turismo y economía, sino también porque España con ello irá perdiendo el prestigio e influencia que tiene en Andorra, país que aunque independiente, está sujeto, como se sabe, a la co-soberanía española y francesa. Co-soberanía, esta última, más que nada meramente política, por cuanto Andorra en realidad es un trozo de territorio español, por ser sus habitantes de raza y habla catalana.

Por estos motivos y salvo una mejor proposición se pide a la Asamblea acuerde

Que es conveniente a nuestro turismo y también al prestigio nacional, hacer lo posible para aumentar las relaciones turísticas y portanto, en primer término, las comunicaciones entre España y la República de Andorra, mediante la concesión de facilidades aduaneras en las fronteras respectivas. Estas habrían de consistir en la creación de un circuito turístico de alta montaña, llamado circuito de Andorra, mediante una autorización que habría de ser concedida por la Dirección General de Aduanas permitiendo a los autos extranjeros que quisieran visitar Andorra la entrada y paso libre por España é indistintamente por las fronteras

de Puigcerdá y Seo de Urgel y en los dos sentidos, Francia-Puigcerdá-Seo de Urgel-Andorra y Andorra-Seo de Urgel-Puigcerdá-Francia. En dicho permiso habría de constar la autorización de poderse parar en ruta, único medio de aprovecharse turísticamente de la circulación de automóviles de turismo que la creación de dicho circuito establecería. Así mismo podría constar la prohibición de salirse de dicho circuito o carretera directa de Puigcerdá a la Seo de Urgel y Andorra o vice versa, bajo apercibimiento de confiscación del automóvil u otras penalidades; esto es, prohibición de aprovecharse de aprovecharse de este permiso para continuar viaje al interior, sin efectuar por tanto los trámites reglamentarios que prescriben las Aduanas españolas. Posibilidad ésta no muy temible por cuanto la práctica de un precedente existente ha demostrado su negligibilidad. Precedente que consiste en la autorización concedida hace varios años por la Dirección General de Aduanas permitiendo la libre entrada de autos extranjeros a España, hasta Puigcerdá, durante las fiestas de verano. Ha habido días, especialmente los de corridas de toros, que han entrado más de quinientos automóviles franceses, sin que nunca se haya registrado el más pequeño incidente ni abuso. Esto indicar que en realidad la creación del Circuito Pirináico que se pide no consiste en otra cosa que en alargar hasta Seo de Urgel y Andorra el permiso ya concedido para ciertos días de entrada libre hasta Puigcerdá.

Que por la Mesa de la Asamblea, tomado que sea el acuerdo que se pide de creación del Circuito Pirináico de Andorra, previamente razonado y con los trámites de rigor, se eleve al Sr. Ministro de Hacienda, Director General de Aduanas u otra Autoridad competente si hubiere lugar.

Puigcerdá, a 26 de Marzo de 1935.

FABRICA DE BEGUDES CARBONIQUES GASEOSES-SIFONS

FRANCESC DAFIS

ELABORACIO ACURADA amb maquinaria moderna i productes de primera qualitat

DIPOSITARIA DE LA CERVEZA "MORITZ"

FABRICA: Carrer de Florensa — DESPATX: Revolució, 27-Tel. 64

P U I G C E R D Á

Alexandre BULART i RIALP

ADVOCAT

PUIG CERDÁ
Plaça de Cabrinetty, 20 - 3er., 3^a

BARCELONA
Balmes, 10 - Entll. Telèfon, 11287.

PAGINA POLITICA

En aquest quart aniversari

En aquest quart aniversari de la proclamació de la segona República espanyola, em sembla escaient recordar els tres aniversaris anteriors, com fites oinals d'etapa significatius en el procés polític d'aquests quatre anys.

L'any 1932 —primer aniversari— recorria una gran part de les terres gironines en companyia d'aquell inoblidable i enyorat Albert de Quintana. Eufòria republicana pertot, veritable entusiasme popular, autèntica adhesió, íntima compenetració de la majoria del poble amb el règim implantat. El record de les eleccions per a les Constituents, encara no esborrat, mantenya l'espiritu d'unió i de concòrdia entre els republicans anteriors a l'avveniment de la República. I a l'entorn de la gran commemoració, oblidant matisos i procedències, podia fer-se i es féu la gran comunió civil en un mateix acte de fe i d'esperança.

Segon aniversari, vist des d'un altre lloc oficial de comandament. Commemoració de protocol entre autoritats. Commemoració de cada partit, separadament, amb actes organitzats oblidant-se els uns grups als altres. Menys eufòria republicana; més passió, més partidisme, més esperit de clan. Tòpics retòrics en honor de la República; però també tòpics retòrics contra altres republicans. El record de les eleccions per al Parlament català és fresc i destila encara fel. Pobres eleccions fetes en part contra republicans amb candidatures pobrissimes. L'exít numèric indisputable no amaga al bon observador la xacra, encara no visible sota l'esplendent i petulant victòria, que minarà la salut del gran bloc català, damunt el qual s'ha d'assentar l'obra de reconstrucció catalana.

1934. Depressió republicana, desesperança, temences per la sort de la República. Uns quants mesos abans, les eleccions al Parlament espanyol han donat una aclaparadora majoria a les dretes. A Catalunya mateix han perdut els partits autènticament republicans, en una lluita feta sota el signe de la discòrdia. Però la reacció ja s'ha operat. A Barcelona i en altres ciutats on les eleccions, les municipals posteriors, s'han fet amb unió, ha triomfat altra vegada el sentit republicà. En altres ciutats on així no s'ha fet —no ho oblideu, amics de Girona, d'Olot!...— els Municipis han caigut en mans dretanes. El començ de reacció no és prou, però, per a fer oblidar el perill del triomf esclatant de les dretes espanyoles. Ara,

després de les dures lliçons, hom comença a parlar d'unió dels republicans catalanistes.

I som al quart aniversari de la proclamació de la segona República espanyola. Un trist aniversari! Seguint el fil lògic d'aquest article, ara hauria d'intentar pintar esquematicament la situació en el dia d'aquesta commemoració. ¿Voleu que ho deixem per un altre dia que no tinguem tantes coaccions interiors i exteriors?

Si de tot això hi ha una lliçó clara, rotunda, "fatal", a extreure'n, aprenguin-la els que l'hagin d'aprendre. Aquesta lliçó es diu entesa, aliança, coalició, unió. Ara, que aquesta lliçó, per a ésser duta a la realitat, pressuposa un estat prèvi de mínima coincidència en coses tan transcendentals com són els mètodes, les persones, els programes immediats. Crec que no és difícil crear aquesta coincidència. Hi ha, per a arribar-hi, el principal, que és la voluntat. Però que ningú no es faci la il·lusió d'anar a la unió sense la prèvia coincidència.

Unions incondicionals, amb fins merament electorals, amb prèdiques confusióries, sense formació disciplinària, no. Unions amb finalitats programàtiques i de realitzacions immediates, amb esperit i homes responsables, amb voluntat ferma de refer i construir, sí. No crec que les esquerres catalanes hagin perdut llur instint de conservació, llur seny i llur patriotisme, perquè això no sigui possible.

CLAUDI AMETLLA

(De *La Publicitat*)

EL DILUVIO

parlant del decret de restitució de serveis, diu:

«Si se reintegran a Cataluña, con excepción de los de orden público, todos los demás servicios que a su cargo tenía bajo

el régimen autonómico, ¿cuál era la consecuencia ineludiblemente lógica de tal restitución? Pues, sin género alguno de duda, el que inmediatamente se pusiera en vigor el Estatuto aprobado como anexo a la Constitución de la República española para que regulara el régimen autonómico de Cataluña.

El Estatuto autonómico catalán no está derogado, sino en suspensión transitoria. Tras el restablecimiento de todos menos uno, de los servicios de que el Estado español transfirió a la región catalana, lo procedente no es encomendarlos a un gobernador general interino designado por el Poder central, sino traspasarlos de pleno derecho a un nuevo Gobierno autónomo libérrimamente elegido por Cataluña.

Reintegrado el pueblo catalán, aunque con limitaciones, en su autonomía, él y no el Estado español, es quien debe designar los órganos adecuados que rijan sus destinos. Y esos órganos son los que determina y regula el Estatuto autonómico. Un presidente y un Parlamento de Cataluña, de elección popular, y un consejo designado en la forma que el Estatuto preceptúa, son condiciones precisas para que el pueblo catalán quede nuevamente reintegrado en el pleno goce de la autonomía recabada de las Cortes Constituyentes de la República.

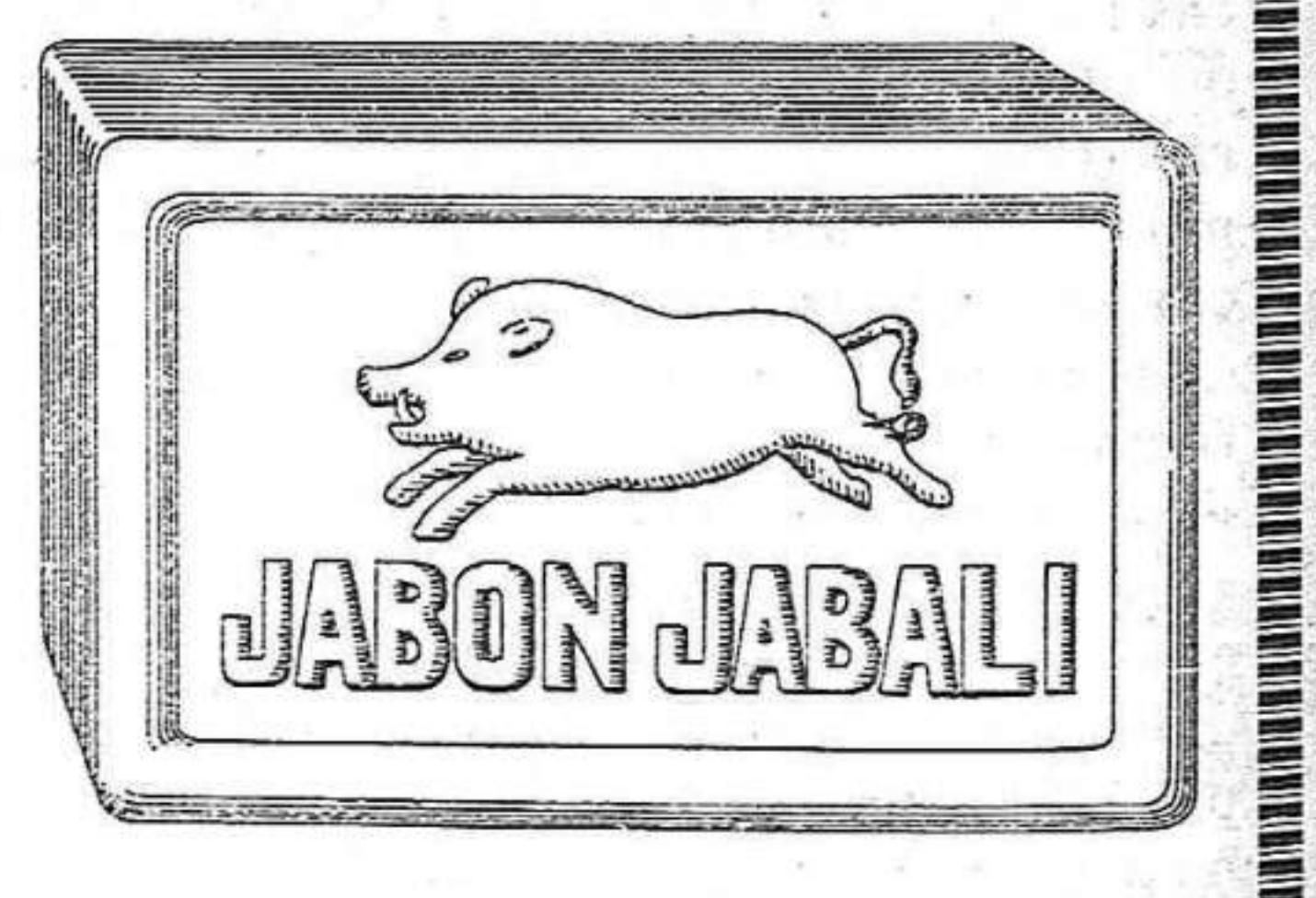
No basta con decir que se devuelven a Cataluña los servicios de que ha más de seis meses se la privó. Si en la cúspide del poder regional se sostiene, con plenas atribuciones, a un funcionario responsable sólo ante el Poder central, el régimen autonómico se desvirtúa y se falsea en absoluto. En el sistema adoptado por el Estatuto el presidente comparte sus funciones de gobierno con el Consejo y ambos tienen limitadas sus atribuciones por el Parlamento regional.»

sabons

BARANGÉ

duren més
renten millor

NOTICIARI

OBRA ENI LESTIDA. — Ha quedat acabat l'engravament de l'Avinguda García Hernández (de l'Estació); ja era hora! Només manca ara que s'enllesteixi la plaça de Fermí Galan, on ja s'hi troba la grava, no fos cas que haguessim de passar tot l'estiu contemplant-ne els munts.

CARBÓ DE PRATS

El que vulgui carbó d'aquestes mines pot adreçar-se a

CAL PAU DE BOR - LA BARONIA

PLANTACIO. — S'ha portat a cap una plantació d'arbustes a l'entrada de la Vila, en l'illot situat entre la carretera i el camí vell de Bourg-Madame, a l'antic hort del Rossell.

Aplaudim la idea, doncs, aquells arbres seran un bell ornament. Però, caldria que també es procurés — i això amb tota urgència trobar una solució per a la resta del dit hort, el qual presenta un aspecte miseriós i brut que no diu gaire en favor de la vila.

VISITANTS. — Dies passats estigué entre nosaltres la distingida da-

ma Na Blanca Manaut, propietària de la coneguda Torre del Remei.

— Es troba a la seva magnífica propietat del Mas Florensa, el nostre bon amic En Josep M. Mata amb la seva família.

— També ha estat uns dies a la vila amb el fi de preparar la seva bonica torre per a l'estiu, la senyora Volart.

DEFUNCIO — Després de llarga malaltia ha mort a Barcelona, on havia fixat la seva residència, la virtuosa senyora Na Maria Sirvent i Munt vídua de Xandri, mestra jubilada.

Era filla de Cerdanya i havia exercit el seu càrrec a Alp durant 25 anys, havent-se captat les generals simpaties.

Als seus fills, germans i demés familiars fem present el nostre més sincer condol.

Un regal pràctic

un estoig de paper
o targetó timbrats

Adreceu-vos en aquesta Impremta

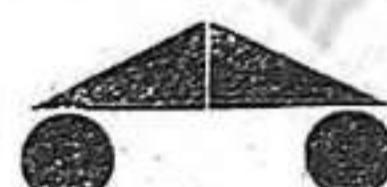
ESPECTACLES. — A més de les sessions de cinema que tindran lloc avui tarda i nit en el Ceretà i en el

Ofereixen el seu consultori de malalties dels ulls amb llur cirurgia i graduació de la vista.

Els Doctors

ANTONI PARL SOLÉ

FRANCESC PANIELLO GRAU

Visita el primer diumenge de cada mes
a l'Hotel Tixaire de Puigcerdà

Círcol, aquest darrer té anunciada per a demà, l'actuació dels coneguts i aplaudits espectacles «Palladium» dels quals formen part la orquestra «Els Fatxendes» i les sis Germanes Gomez. Tractant se d'un espectacle d'aquesta categoria cal esperar que les sessions seran també un èxit de públic.

HOTELLERIE CÉRDANE

el màxim confort
dins d'un ambient
cerdà

Vidua SALVAT
Bourg-Madame

CASAMENT — El passat dia 13 es celebrà el casament del jove d'aquesta Vila Francesc Cerdà i Vergés, amb la gentil senyoreta Consol Majoral i Granyà.

La jove parella emprengué viatge de noces cap a París i altres importants poblacions.

Els hi desitgem tota mena de felicitats i llarga lluna de mel.

DEFUNCIO — A l'edat de 81 anys ha traspassat la veïna de la vila Na Teresa Coch i Artigas, vídua de Josep Molas.

A l'acte de l'enterrament hi assistí una gran gernació, prova de les simpaties amb que comptava la finada.

Als seus familiars enviem l'expressió del nostre sincer condol.

Perruqueria per a senyores

instal·lada en el Carrer Revolució, 2
ES VEN
Informaran allí mateix

NEIXEMENT. — L'esposa del nostre volgut amic Josep Altimiras ha donat a llum amb tota felicitat el seu primer infant que és una xamosa nena.

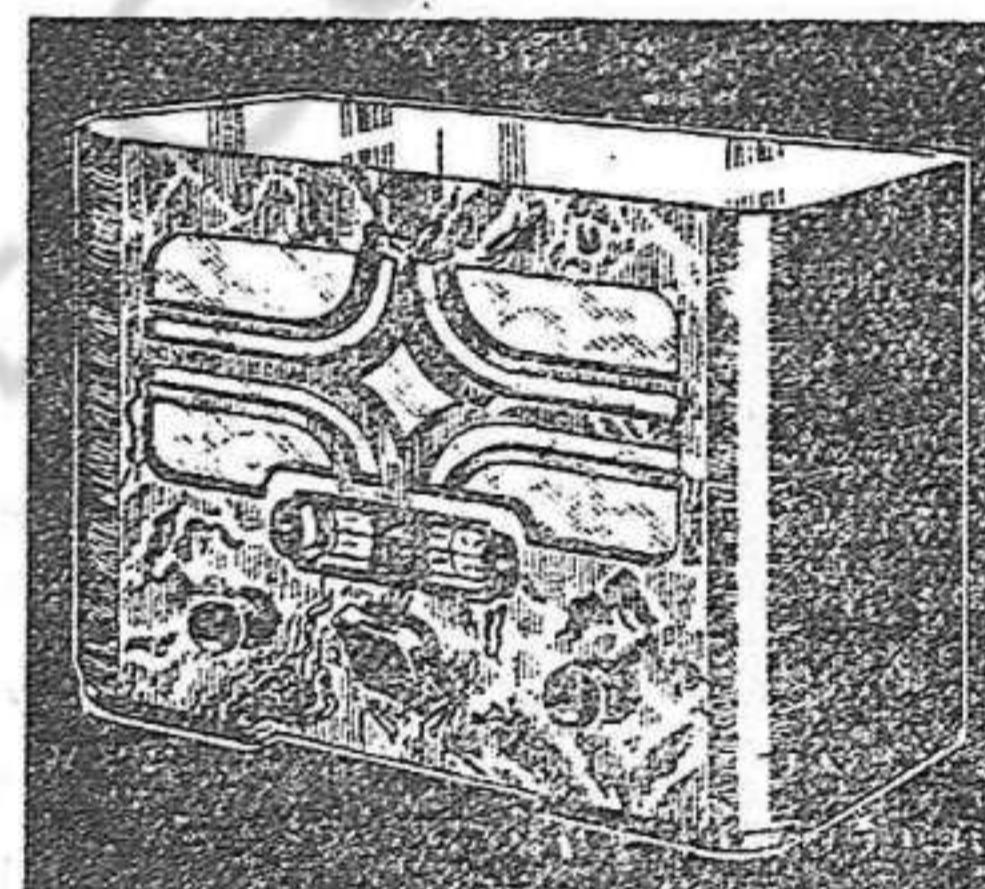
Rebi el jove matrimoni la nostra sincera enhorabona.

**¡Vamos a ju-
gar la última
partida!**

No. Os dejo; prefiero ir a escuchar mi nuevo «Super-Octodo» 521. Gracias a él sé lo que es un receptor selectivo y musical. Jamás hubiese creído que la T.S.H. hubiera progresado tanto. Si Vd. desea saber lo que es el «Super-Octodo» Philips 521, pida una demostración gratuita a domicilio.

PHILIPS
SUPER-OCTODO 521

Representant oficial
J. REGUANT
Carrer de la Llibertat
Telèfon 78-R
LA CASA DE
L'ELECTRICITAT

HOTEL

Terminus

— T O T C O N F O R T —

Dayant l'Estació del Transpirenenc
Meravelloses vistes panoràmiques
Cuina excellent - Servei acurat
Habitacions Espléndides

— P R E U S R A O N A B L E S —

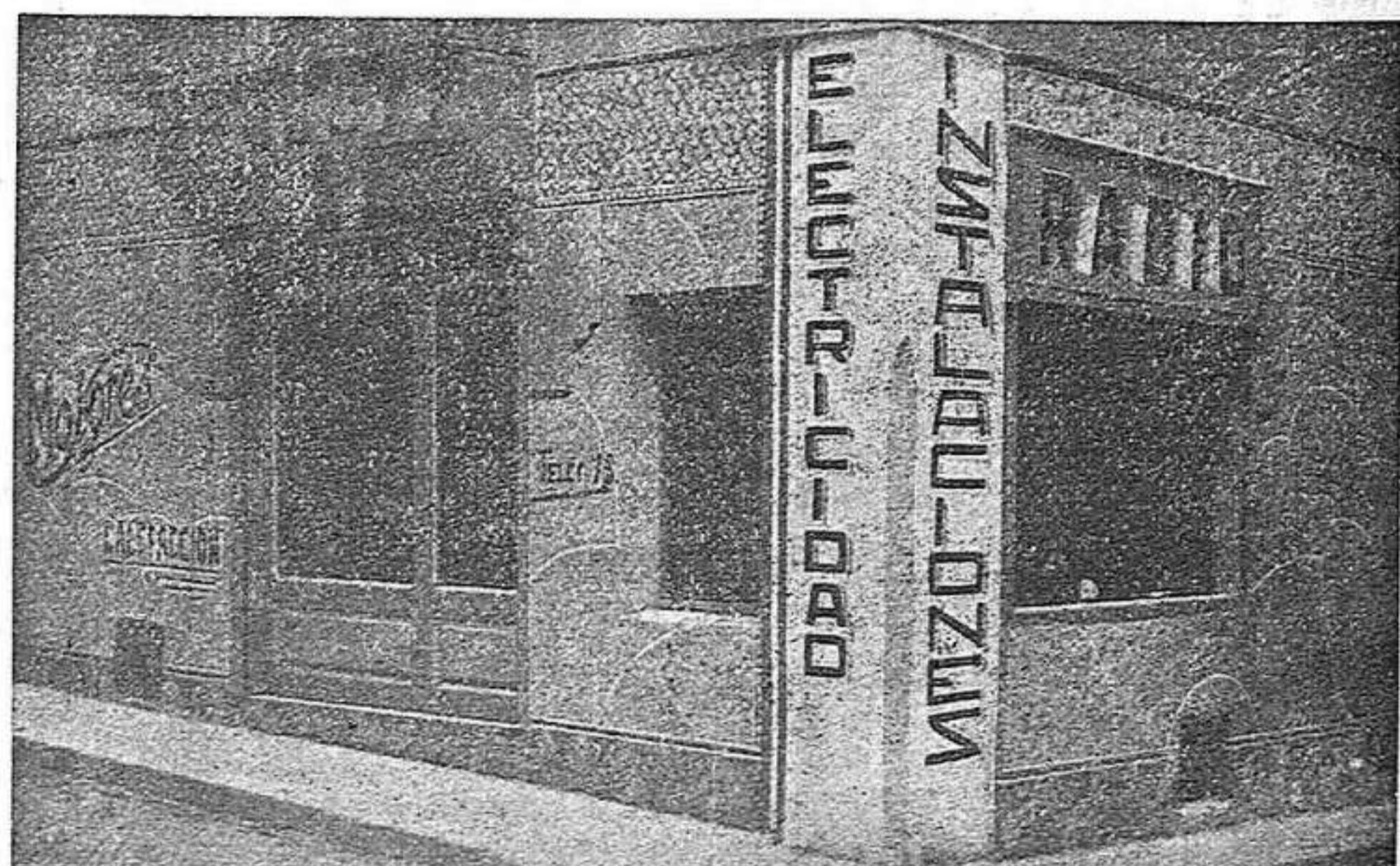
RICARD ALTIMIRAS

telefon, 8 - PUIGCERDA

ELECTRICITAT

J. CLOT

ESPAÑYA, 2

LLUM - FORÇA - CALEFACCIO - RÀDIO
Instal·lacions de tota mena - Reparacions

Turistes: A l'estiu i a l'hivern, el GRAN HOTEL

TIX &IRE

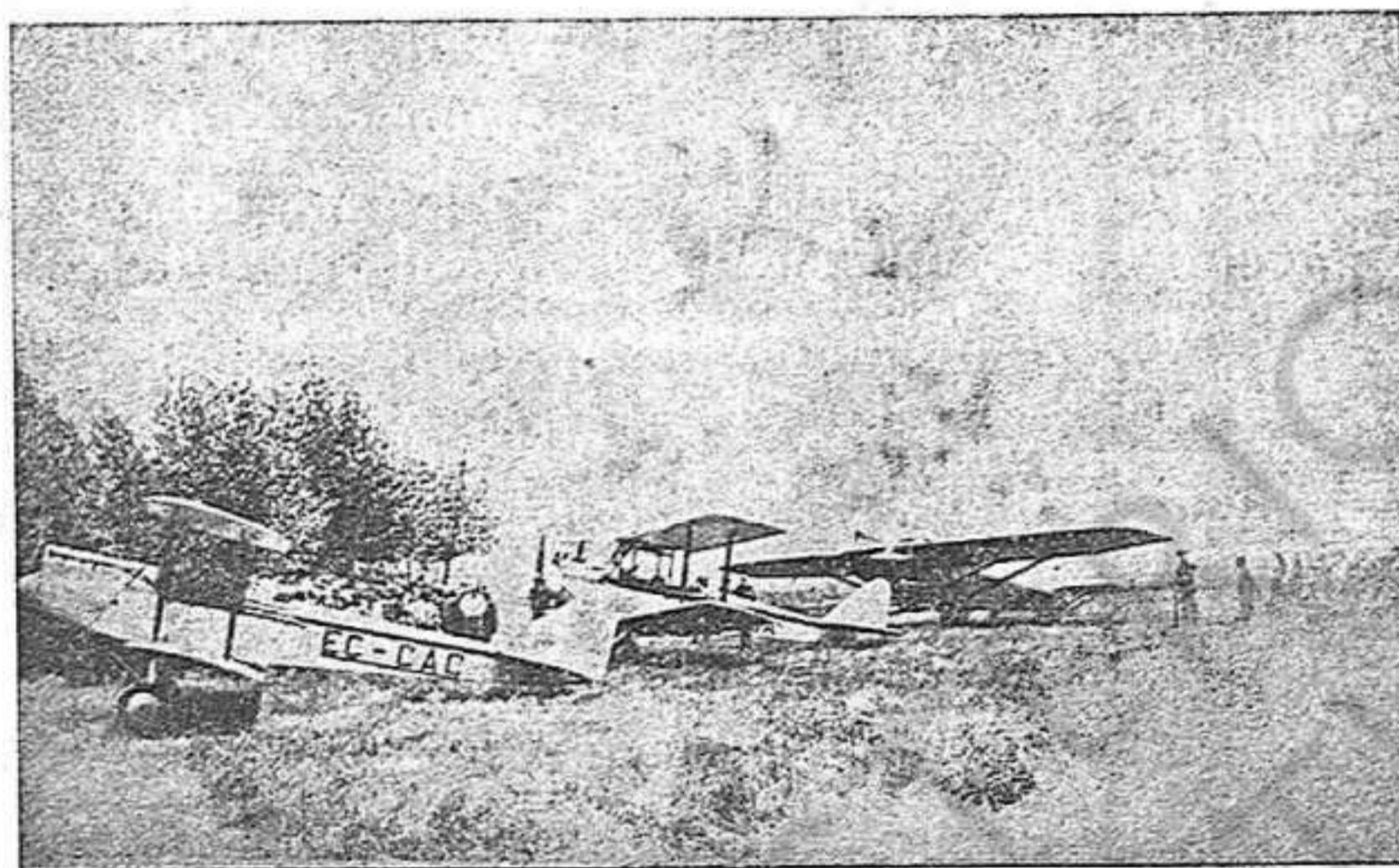
us ofereix el màxim confort dintre
d'un ambient luxós i ensems discret

Magatzem de Materials
de Construcció

calc hidràulica
ciments
guix
rajoles, & &

Francesc BARNOLA

Rambla de Josep M.ª Marí
PUIGCERDA

Rajoleria i Teuleria

RICARD TUSET

GRAN ASSORTIT
DE RAJOLS
DE TOTES MENES
Fabricació acurada
Preus mòdics

Font d'En Lleres
PUIGCERDA

Feu fer els vostres impresos en català :: Encarregueu-los en aquesta Impremta

Anònima Alsina-Graells de Auto Transports

Societat General de Serveis Postals i Interurbans

A BARCELONA: Direcció i Oficines, Passeig de Gracia, núm. 18

Despatx de Bitllets, equipatges i encarrecs: Ronda Universitat, 4 - Telèfon 21163

Horari que regeix des del 7 d'Octubre 1934, en les següents línies:

Seu d'Urgell - Calaf - Barcelona

Sortida Seu d'Urgell	12·15	4·00
» Organjà	12·45	4·30
» Oliana	13·30	5·15
» Pons	14·15	6·00
» Torà	14·50	7·00
» Calaf	15·15	7·15
Arribada Barcelona	17·45	10·30 f. c.

RETORN

Sortida Barcelona	14·45	
» Calaf	16·45	12·15
» Torà	17·05	12·40
» Pons	17·45	13·45
» Oliana	18·15	14·30
» Organjà	19·00	15·15
Arribada Seu d'Urgell	19·30	16·00

Barcelona - Puigcerda - Seu d'Urgell

Sortida Barcelona	8·15f.c.	15·15f.c.
» Puigcerdà	7·—	15·—
» Martinet	7·45	15·45
Arribada Seu Urgell	8·30	14·30

RETORN

Sortida Seu d'Urgell	6·45	14·15	17·—
» Martinet	7·30	15·—	17·45
» Puigcerdà	8·15	15·45	1·30
Arribada Barcelona	12·30f.c.	21·00f.c.	

Seu d'Urgell - Andorra - Encamp

Sortida Seu d'Urgell	9·00	15·00	20·—	
» Andorra Escaldes	9·45	15·45	20·45	
Arribada Seu Urgell	10·00	16·00		

RETORN

Sortida d'Encamp	9·00	12·45
» Escaldes-Andorra	7·30	9·15
Arribada Seu Urgell	8·30	10·15

Rocalla EL MILLOR MATERIAL PER A CONSTRUCCIONS

TUBS PLANCHES ACANALADES DIPÒSITS CÀNALONS DIPÒSITS PER A WATERS PLAQUES DE 40x40 cm REVOLTONS

TELEFON: 20768 ROCALLA S.A. BARCELONA RBLA ESTUDIS 14 y CANUDA 2

Representant per aquesta Comarca: JOAN PEIX - Revolució, 7 - Teléfon, 11-R PUIGCERDA

AVINGUDA SCHIERBECK

Venda de Xalets

Pagament a terminis i al comptat

Construccions a gust del comprador o ja edificades

Raó:

MIQUEL PONS Procurador
Puigcerdà

CARBOLUX

UBSTITUT DE L'ANTRACITA
ense fum
ense suja
ense cendres

EL MES NET

Superioritat en calories sobre els altres combustibles

Infinitament superior a tots els millors aglomerats

De molta duració, poc pes i, per tant, d'economia insuperable

Adresseu comandes a:

Vídua de S. Arró - Telèfon 35 - Puigcerdà

Decorats i Treballs llisos de Guix

Encanyiçats ordinaris
Encanyiçats Metàl·lics SIMPLEX

els més bons i pràctics

Tots els enguixats són acabats amb
guix blanc superior

Per encàrrecs:

Marcel·li FUXÉT
BOURG-MADAME

RECAUDER directe de Puigcerdà i sa Comarca a BARCELONA

P. GABAÑACH

dies de sortida de PUIGCERDA: DIMARTS i DIVENDRES a la de la tarda

dies de sortida de BARCELONA: DIMECRES i DISSABTES a les 6 de la tarda

ENCARRECS:

PUIGCERDA
LLIBERTAT, 42 — Teléfon 108,

BARCELONA
RECH, 73 — Teléfon 15028
PETXINA, 6 — Teléfon 17622

SERVEI RÀPID - PREUS ECONÒMICS

CASA CONSTRUCTORA

J. VIÑAMATA

CONSTRUCCIONES DE HORMIGÓN, LADRILLO
Y REPARACIONES EN GENERAL

PROYECTOS Y PRESUPUESTOS GRATIS

Fontanella, 14-1.º, 2.ª
BARCELONA

Encargos: Pza. de los Héroes, 8
PUIGCERDA

JOAN ANGLADA VILARDEBO

ADVOCAT

Exercici en els partits
de Puigcerdà i Vic

Despatx a Vic: Riera, 31

URBANITZACIÓ DEULOFÉU

Espanyola, i altres situats prop del Camp de Golf. — Raó: ESTEVE ARRO (Cal Aldran). — PUIGCERDA

Espaiosos solars per a edificar, en venda, explèndida situació, prop de l'Estany, sèquia i parc, amb vistes sobre la Cerdanya Francesa i